

Med žitom

Med žitom, žitom, žitom... so bila Gospodova najljubša pota. Če je le mogel, je z zidane ceste krenil med njive, s trdega kamna na mehka tla, s travo postlana, na poti, z visoko pšenico ograjene. Pšenica je bila tako visoka, da se je samo Jezusova glava videla iz nje. Hodili so drug za drugim. Jezus, nagel, kakor je bil, nekoliko korakov pred njimi, učenci pa počasi za njim. Segali so med klasje, samo da bi se dotaknili šumečega zlata, ki je skrivoma priklilo iz zemlje, se nastavilo soncu in krepko zagorelo v zdrav in klen sad.

Včasih so bili tudi lačni.

»Šel je skozi setve in njegovi učenci so smukali klasje, meli ga med rokami in ga jedli.«

Čisti, sladki sad, ki je prikipel naravnost iz zemlje in se ustom ponuja, na šibkem stebelu sklonjen pod svojo težo. Čisti, sladki sad, ki je švignil iz zemlje kakor na tankem žarku in se proži lačnemu dehteč in svež.

Zemlja, zemlja, blaga mati dobrim in hudobnim, lačnim in sitim, hvaležnim in nehvaležnim! Kakor sonce božje si, kakor dež, ki ne izvzema nikogar od svojih blagodat.

»Tako je z božjim kraljestvom, kakor če človek vrže seme v zemljo; on spi, vstaja ponoči in vstaja podnevi, seme pa poganja in raste, in človek ne ve kako. Sama od sebe namreč zemlja rodi: najprej bilko, potem klas, nato polno žito v klasu.«

Neskončna svoboda, zbranost v samem sebi, mir...

»Glejte, sejalec je šel sejati. In ko je sejal, je padlo nekaj semena poleg pota in priletele so ptice ter ga pozobale.«

Kar se seje, ni sejano samo za ljudi; tudi za ptice je sejano, »ki ne sejejo in ne žanjejo«. Pticam je dano, da pojo, zato jih živí Oče.

»Drugo seme je padlo na kamnitno zemljo, kjer ni imelo mnogo prsti; hitro je pognalo... Ko pa je vzšlo sonce, je uvenelo in usahnilo.« In je dalo gnoja drugim tisočem in tisočem. »In še drugo je padlo med trnje; in trnje je zraslo in ga zadušilo.« Tudi to seme je hrana rodovom, ki še čakajo in brez nje ne bi mogli vzkliti. In še je seme »padlo na dobro zemljo in je dajalo sad: nekatero stoternega, nekatero šestdeseternega in nekatero trideseternega«. Kal, položena v dobro zemljo, kali iz zrna v zrno, iz roda v rod, in njegova žetev je neizmernost...

Drugič jim je povedal gredeč tole priliko: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je vsejal dobro seme. Ko pa so ljudje spali, je prišel sovražnik, prisejal pšenici ljuljko in odšel. Ko je bilje zraslo in se oklasilo, se je prikazala tudi ljuljka. »Ali hočeš, da jo gremo pobirat?«, Nikar, da pobiraje ljuljko ne porujete morda tudi pšenice. Pustite, naj oboje raste do žetve.«

V svobodi naj raste svobodno; srp bo ločil, ko dozori oboje.

Gospod sedi pri Jakobovem studencu truden, žejen, srečen po opravljeni dolgi poti — pet in sedemdeset kilometrov je prepešačil od Jordana do Siharja. Kje naj njegove oči počijejo, če ne na morju žita, ki valovi

vsenaokrog, po ravnem in po brdih, do koder sega oko. Veter ga buri in meša, goni in moti po mili volji — ne ve se, od kod pride in kam gre — ali žito je prožno. Vrača se v svojo stoji, kakor mu jo je dala zemlja in kakor je hotel Bog. Oči srkajo vase to gibanje, ki je kakor gibanje neskončne duše, brez postav in pravil, brez mere in teže, in vendar tako mehko, tako blago, tako božajoče...

»Ali ne pravite, da je še štiri mesece do žetve? Povzdignite oči in pogledajte polja, da so bela za žetev... Skupaj se bosta veselila sejalec in žanjec... Prvi seje, drugi žanje... Jaz sem vas poslal, da boste želi, za kar se niste trudili. Drugi so se trudili,« in drugi bodo želi.

Ni lastnika temu brezbrežnemu bogastvu majhnega truda in velikih skrbi. Kar človek pridoda, je le nekaj malo pameti; snuje, plodi in rodi zemlja. Ni lastnika: vse je vseh v tej deviški divjini klitja in žitja, v tem brezbrežnem svetu snovanja in pretvarjanja...

»Žetev je velika, delavcev pa malo.« Še gredoč skozi mesta in vasi, učeč po shodnicah, oznanjujoč blagovest kraljestva in ozdravljajoč vse bolezni in vse slabosti, Jezus ne more zabiti tistih svojih polj tam zunaj, zlatozelenih, valujočih, šumečih...

Jezus je tako zelo ljubil kruh in njegovo rast, da si ga ni hotel napraviti iz kamna, ko ga je, lačnega v puščavi, skušal hudi duh. Čudežno pomnožil pa bi ga bil za desetkrat pet tisoč lačnih ust. Smilila se mu je množica daleč od domov in ognjišč sredi gole puščave. In napravil ji je pojedino, da so jo pomnili še dolgo. Kar za njim so jo udrli, za njegovimi čudodelnimi rokami, ki v puščavi pogrinjajo mize in goste popotno ljudstvo do mile volje.

»Ne iščete me zato, ker ste videli čudež, ampak ker ste jedli od hlebov in se nasitili. Ne delajte za jed, ki mine, temveč delajte za jed, ki ostane za večno življenje in ki jo vam bo dal Sin človekov.«

Ta okret — je potem postal usoden zanj, ki je bil spričo minljivosti človeške hrane zamislil hrano, ki ne mine. Njegova skrb je segla dalje kot do želodca, njegova roka je hotela doseči — dušo, pa so jo udarili, to roko...

»Jaz sem kruh življenja. Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga bom dal, je moje meso za življenje sveta.«

Nad skrivnostjo, ki more biti spočeta samo v maternici neskončne ljubezni do človeštva, v neugasnem hrepenenju po njem, v sili spomina na stvar, ki se je neizbrisno vtisnila v Stvarnika prav tako, kakor se je v stvar vtisnil obraz Stvarnikov, ko jo je ustvarjal — nad to skrivnostjo se zgroze:

»Kako nam more ta dati svoje meso jesti? Trda je ta beseda, kdo jo more poslušati?« Poslej je mnogo njegovih učencev odstopilo in niso več hodili z njim. »Ali hočete oditi tudi vi?« vpraša Jezus učence ves žalosten...

Sam je s svojo skrivnostjo, in kolikorkrat jo znova omenja, razlaga in uči, godrnjajo. Osupli in nemi so tudi tedaj, ko se čudež res tudi zgodi,

ko se skrivnost utelesi pred njihovimi očmi, ko Gospod nebes in zemlje drži v trepetajočih rokah sam sebe in sam sebe nese k ustom enajsterim...

Učenca v Emavsu sta ga prepoznala po lomljenju kruha, po vnanji kretnji torej, ki se z njo skrivnosti streže. Ko so apostoli ostali sami, pa že govore o njej s strahom in spoštovanjem, ki ne pripuščata dvoma, da razumejo vso njeno globokost. Kazno je, da se jim je pajčolan skrivnosti do konca odstrl šele po prihodu svetega Duha. —

Ko se je Gospod na križu umirajoč poslavljal od vsega sveta, se je poslovil tudi od svojih polj. Ali je mogel dvigniti glavo in ga še enkrat s pogledom objeti, to svoje ljubo žito?

Idila v viničariji

Prebran od dežja, premočen do kože je Jezus stopil pod prvo kap, ki jo je dosegla noga, roka dotipala. Temà je bila egiptovska in ta temà je prepuščala dež nalik situ, neskončen, enomeren, gost dež...

Pri roki je bila kljuka in, ko je roka na kljuko pritisnila in odprla, mu je zazijala naproti prav takšna temà, kakršna je bila zunaj. Samo dežilo ni skozi njo. Topla suhota se je širila po prostoru, vse je bilo tesno zabito in zadelano, zamašeno in zaphano, prav kakor godi ljudem težaške zemlje. Dobro bo tukaj biti, si je mislil gost, pa če bi moral biti sam in čakati do bledega jutra.

Tedajci so se mu — s peči, ka-li? — zasvetili hkrati trije pari oči kakor mačji. To so oči, ki jih vsi poznate: od nekod, ali z zemlje ali z neba ali iz sredine med tema dvema svetovoma, so ujele svetlobo in jo zdaj tiho zrcalijo iz svoje globine naravnost v dušo ti. Veš dobro, da ni živalsko oko, da je človeško: nepopisno jasno je, strogo v svoji čisti lepoti in globoko toplo.

»Kdo pa ste?«

»Petrček.«

»Pavelček.«

»Nanika.«

»Kaj pa delate na peči? Se sušite?«

»Ne, suhi smo; igramo ,kebra'.«

»Kje pa prav za prav sem, preljubi nevidni otroci moji?«

»Pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah.«

Jezus se je ozrl, kot da išče Slovenskih goric okrog sebe po izbi.

»Glej, glej, a jaz sem se bil nameril na Ptujsko goro.«

»Gorá imamo tudi pri nas dovolj, samo ne ptujske,« se je zasvetil prvi par oči, tisti, ki je bil na skrajni levi.

»Že prav, toda kaj tu in ta čas delate, mi boste morali še natanko povedati.«

»Petrček je goljufal.«

»Težko obdolžuješ brata, Pavelček; ali si upaš to strahoto ponoviti?«

Par oči, drugi po vrsti od leve:

»Upam si, ponavljam: Petrček goljufa pri igri. Še zdaj tišči tistih deset fižolov v roki, ki jih je bil izmaknil Naniki prav iz njene zaloge.